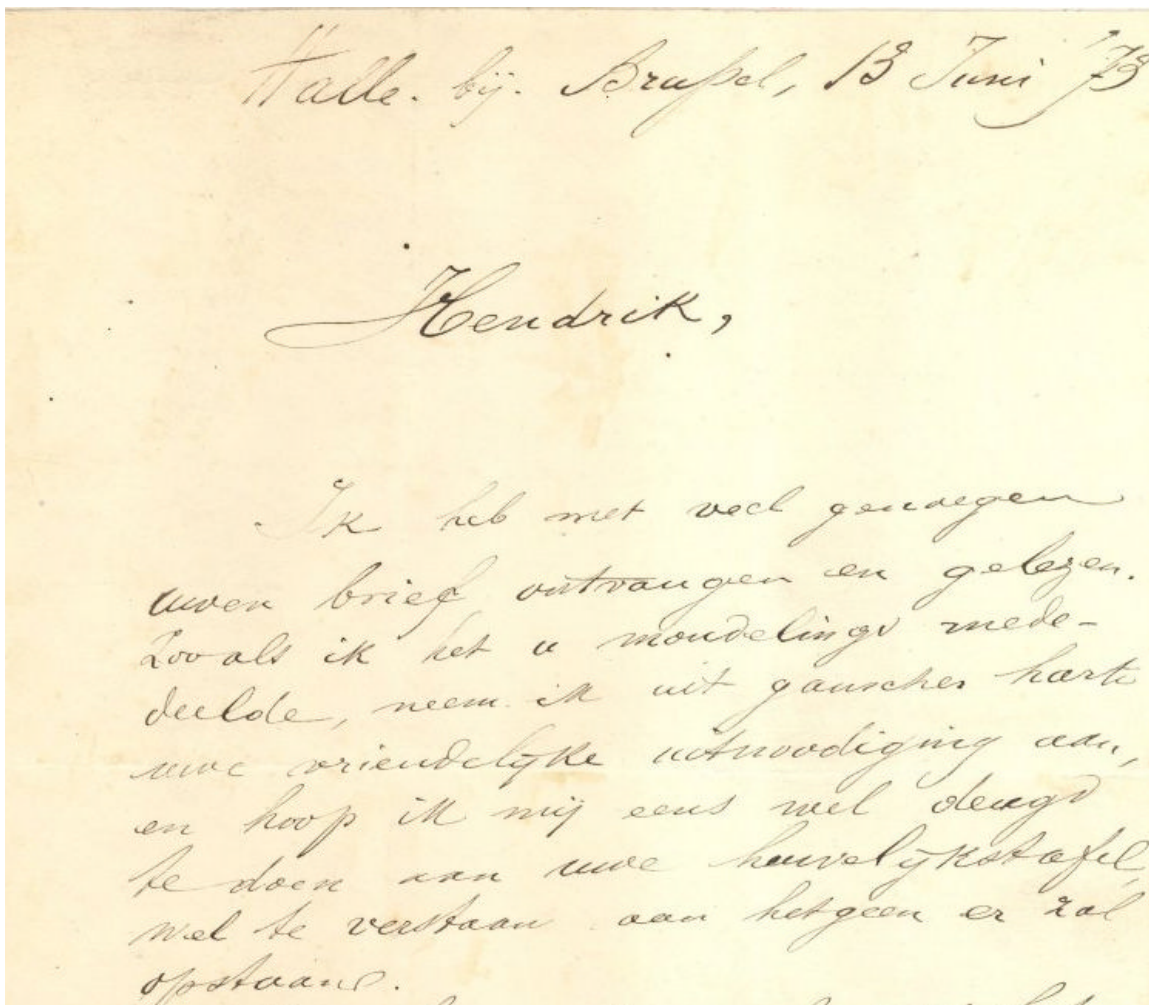

Hendrik Keurvels
(1852-1933)

Inventaris van het archief (1869-1931)

Halle. bij. Brussel, 13 Juni '79

Hendrik,

Ik heb met veel genoege
uwen brief ontvangen en gelezen.
Zoo als ik het u mondeling mede-
deelde, neem ik uit gaanches harte
uwe vriendelyke uitnodiging aan,
en hoop ik mij eens met deugd
te doen aan uwe heuvelyke tafel
met te verstaan aan hetgeen er zal
opstaan.

Inventarissen van het Liberaal Archief – Nieuwe Serie

Verschenen in 2004

Nr 1. *Mont Pèlerin Society (1947-...)*. Inventaris van de Algemene Congresdocumenten (1947-1998), 116 p.

Verschenen in 2005

- Nr 2. *Van Crombrugghe's Genootschap (1857-...)*. Inventaris van het archieffonds (1857-2005), 102 p.
(Inventaris van de briefwisseling op cd-rom in bijlage)
- Nr 3. *Jan Moedwil (Fernand Geersens, 1895-1959)*. Inventaris van het archieffonds (1920-1981), 7 p.
- Nr 4. *Baron Charles A. Liedts (1802-1878)*. Inventaris van het archief (1823-1877), 23 p.
- Nr 5. *Volksuniversiteit Maurits Sabbe (1921-...)*. Inventaris van het archief (1929-2003), 20 p.
- Nr 6. *Henri Story (1897-1944)*. Inventaris van het archief (1937-1944), 21 p.
(Herwerkte uitgave van de inventaris uit 1994)
- Nr 7. *Willemsfonds Tienen (1880-...)*. Inventaris van het archief (1880-2000), 56 p.
- Nr 8. *Taalminnend Studentengenootschap De Van Maerlant's Zonen (1887-1939)*. Inventaris van het archief (1915-1939), 6 p.
- Nr 9. *Hendrik Keurvels (1852-1933)*. Inventaris van het archief (1869-1931), 28 p.

Deze inventaris kan on line geconsulteerd worden: www.liberaalarchief.be

Uitgegeven door het Liberaal Archief
Kramersplein 23, 9000 Gent
Tel. +32 9 221 75 05
Fax +32 9 221 12 15
E-mail: info@liberaalarchief.be
Website: www.liberaalarchief.be

© Liberaal Archief
D/2005/3927/8

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Inleiding	3
Hendrik Keurvels	3
Inhoud en ordening van het archief	4
Aanwijzingen voor de gebruiker	4
Bibliografie	5
Inventaris	6
1. Privé-leven	6
2. Beroepsleven	6
2.1. Kranten	6
2.1.1. Het Vlaamsche Volk	6
2.1.2. De Zweep	8
2.1.3. De Eendracht	9
2.1.4. Het Handelsblad van Brussel	9
2.1.5. Vaderland	10
2.1.6. Gazette van Gent	10
2.1.7. Andere	11
2.2. Boeken en publicaties	12
2.3. Verenigingen	13
2.3.1. De Zetternamskring	13
2.3.2. Nederlands Toekomst	14
2.3.3. Andere	15
2.4. De Algemene Belgische Persbond, Afdeling Vlaanderen	15
2.4.1. Algemene stukken	15
2.4.2. De Wereldtentoonstelling te Gent in 1913	19
2.4.3. Het hulpfonds voor werkloze journalisten tijdens de Eerste Wereldoorlog	23
3. Diversen	26
4. Jules Keurvels	28

Inleiding

Hendrik Keurvels

Hendrik Keurvels werd geboren op 10 februari 1852 te Gent. Zijn vader, Joseph, was winkelier en werd later met behulp van Hendrik bediende bij *La Flandre Libérale*. In 1873 trouwde Hendrik te Gent met Sophia Verhaegen. In oktober 1880 stierf hun pasgeboren zoontje en nog datzelfde jaar overleed ook zijn vrouw. In 1881 huwde hij voor een tweede maal, deze keer in Antwerpen, met Maria-Augusta De Somme. Samen kregen ze twee kinderen: Martha (°1882) en Jules (°1883). Hij stierf te Gent op 12 december 1931.

De activiteiten van Hendrik Keurvels waren veelvuldig, maar konden toch vooral onder de noemer van de journalistiek gebracht worden. Zijn pen stond ten dienste van de liberale partij en tijdens de eerste decennia van zijn carrière ook van de Vlaamse beweging.

Zijn professionele loopbaan begon hij als klerk bij notaris Nowé te Gent (tot begin 1874), waarna hij werd aangesteld bij het parket van de Rechtbank van Eerste Aanleg in Bergen. Via Lodewijk De Vriese werd hij in 1875 redacteur bij *La Flandre Libérale*.

Zijn eerste stappen in de journalistiek had hij reeds op 18-jarige leeftijd gezet. Tussen 1870 en 1880 schreef hij vooral korte verhalen voor verschillende culturele liberale tijdschriften en kranten in Gent, Antwerpen, Brussel en Sint-Niklaas. Zijn eerste artikels verschenen in *Het Vlaamsche Volk*, een uitgave van de Gentse kunst- en letterkring Nederlands Toekomst van 1870 tot 1872, waarvan hij hoofdredacteur was. Bij de stopzetting van *Het Vlaamsche Volk* in 1872 kregen de abonnees, ter compensatie, op voorstel van de Brusselse uitgever Julius Hoste nog vier maanden lang diens weekblad *De Zweep* toegestuurd. Keurvels werkte vervolgens acht jaar als redacteur bij *De Zweep*, onder de hoofdredactie van Julius Hoste.

Inmiddels schreef hij ook artikels in *De Vlaamsche Kunstbode* (Antwerpen), het *Letterkundig Jaarboek van de kring Het Kersouwken* (Leuven) en het *Jaarboekje van de Zetternamskring* (Gent). In 1875 startte hij met het *Liberaal Weekblad van Sint-Nikolaas*, waarvan hij, tot aan zijn afscheid in 1902, hoofdredacteur was. Vier jaar lang was hij eveneens hoofdredacteur van *De Eendracht* (1874-1879). Hij werkte mee aan *Volksbelang*, het orgaan van de Vlaamse liberalen te Gent, en in 1882 werd Keurvels ook nog hoofdredacteur van het nieuwe dagblad *Vaderland*. Deze krant smolt in september 1914 samen met het *Volksblad* en Keurvels werd ook hoofdredacteur van deze nieuwe krant, waarvan het laatste nummer echter reeds op 12 oktober 1914 verscheen. Na de Eerste Wereldoorlog werd *Vaderland - Volksblad*, voor slechts een korte tijd, opnieuw uitgegeven.

Naast zijn werk als redacteur en hoofdredacteur schreef Hendrik Keurvels ook historisch getinte letterkundige werken, o.m. *Recht voor de Vuist!* (1874) en was hij een veelvuldig gevraagd spreker op culturele en politieke bijeenkomsten.

Op het gebied van de Vlaamse Beweging maakte Keurvels een merkwaardige evolutie door. In zijn jeugd jaren was hij een geestdriftig promotor van de Vlaamse beweging, doch die uitgesproken Vlaamsgezindheid verdween echter geleidelijk. In 1911 werd hij zelfs redacteur van *Ons Belang*, een blad dat zich kante tegen de vernederlandsing van de universiteit van Gent en in 1926 werd hij lid van de *Association Flamande pour la Vulgarisation de la Langue Française*.

Zijn antiklerikalisme daarentegen, nam met de tijd alleen maar toe. De liberale verkiezingsnederlaag van 1884 speelde daarin geen onbelangrijke rol.

Hendrik Keurvels was ook lid van de *Algemene Belgische Persbond, afdeling Vlaanderen*, waarvan hij in 1914 ondervoorzitter werd. Karel Lybaert was voorzitter. Na diens dood in 1922 volgde Keurvels hem op als voorzitter en in 1925 werd hij erevoorzitter. De afdeling Vlaanderen van de Persbond speelde een belangrijke rol bij de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling te Gent in 1913. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd - mede dankzij Hendrik Keurvels - een hulpfonds opgericht voor werkloze journalisten. Dit hulpfonds was een initiatief van de Mutualistische Maatschappij van de Persbond, waarvan Herman Dumont toen voorzitter was.

Inhoud en ordening van het archief

Het archief van Hendrik Keurvels werd in 1988 door Nicole Verschoore aan het Liberaal Archief geschonken. De omvang van het archief bedraagt ongeveer 0,2 strekkende meter.

Het archief was niet geordend. Bij de inventarisatie werd een ordening naar onderwerp uitgewerkt, en vervolgens chronologisch. De stukken werden in de volgende vier hoofdrubrieken ondergebracht: stukken m.b.t. zijn privé-leven, stukken m.b.t. zijn beroepsleven, diversen en stukken m.b.t. zijn zoon Jules Keurvels.

De stukken m.b.t. zijn beroepsleven werden verder onderverdeeld: de kranten en publicaties waarbij hij betrokken was, de verenigingen waarvan hij lid was, en de Algemeen Belgische Persbond, afdeling Vlaanderen, met daaronder algemene stukken, stukken betreffende de Wereldtentoonstelling in 1913 en stukken betreffende het hulpfonds tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Aanwijzingen voor de gebruiker

Het archief bestaat voor het grootste deel uit brieven. Telkens werd geprobeerd zowel de afzender als de geadresseerde van de brieven te achterhalen. Indien één van beiden niet vermeld is, dan gaat het om Hendrik Keurvels (in veel persoonlijke brieven aangesproken als "Hein"). Wanneer één van beiden onbekend is of wanneer de naam onleesbaar is, dan wordt dit aangeduid door [?]. Namen die aan de hand van andere stukken konden worden achterhaald, werden aangevuld en tussen [] geplaatst. Ook minder duidelijk leesbare namen staan tussen [], met een vraagteken.

Er zijn zowel Nederlandstalige als Franstalige stukken in het archief aanwezig. Na elke beschrijving wordt de taal door middel van een code (N of F) aangeduid.

In de beschrijvingen wordt de *Algemene Belgische Persbond, afdeling Vlaanderen*, telkens als Persbond vernoemd. De overkoepelende Persbond wordt aangeduid als Algemene Persbond.

De opvraag- en citeertitel luidt *Liberaal Archief, Archief van Hendrik Keurvels*, gevolgd door het inventarisnummer. Het archief is vrij toegankelijk.

Bibliografie

BERTELSON (Lionel). *Dictionnaire des journalistes-écrivains de Belgique*. Brussel, Section Bruxelloise de l'Association Générale de la Presse Belge, 1960, 131 p.

CAMPS (Christina). *Monografie van "La Flandre Libérale" (1874-1899)*. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Rijksuniversiteit Gent, 1976-1977, XXV + 287 + XXXII p.

D'HONDT (Dirk). *La Flandre Libérale (1900-1921)*. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Rijksuniversiteit Gent, 1977-1978, X + 364 + XVI p.

HUVENNE (Lutgart). *Proeve tot typologie van de negentiende-eeuwse Gentse journalist*. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Rijksuniversiteit Gent, 1972-1973, p. 235-254.

VOORDECKERS (Edmond). *Bijdrage tot de geschiedenis van de Gentse pers, repertorium (1667-1914)*. Leuven/Paris, Editions Nauwelaerts, 1964, 677 p.

Inventaris

1. PRIVÉ-LEVEN

- 1.1. Brief van Karel [Lybaert] met een prijsvoorstel voor het onderverhuren van een deel van zijn woning, s.d. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.2. Brieven van Jan B.[?] betreffende de vraag van Hendrik Keurvels om getuige te zijn bij diens huwelijk, 13 en 17.6.1873. Handschrift. 2 stukken (N).
- 1.3. Besluit van de Procureur des Konings te Bergen waarbij Henri Keurvels wordt aangenomen op het parket, 27.1.1874, met een brief van [?] waarin deze vacature wordt meegedeeld, s.d. Handschrift. 2 stukken (F).
- 1.4. Brief van Alfons Pennoy met nieuwtjes uit Gent en met een antwoord op enkele vragen van Keurvels betreffende de Pacificatie van Gent, 18.3.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.5. Brief van Flor [?] met nieuwtjes uit Gent, 15.4.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.6. Brief van Alfons Pennoy met nieuwtjes uit Gent, onder meer over het ontslag van H. Sinia uit de Zetternamskring, 28.4.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.7. Brief van Flor [?] met persoonlijke overpeinzigen, 15.6.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.8. Brief van H. Sinia met raadgevingen in verband met de toekomst van Emiel Keurvels, broer van Hendrik, 3.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.9. Brief van Alfons Pennoy met nieuwtjes uit Gent, onder meer over het Middencomiteit van de Liberale Associatie en over Jan Bouchery die voortaan in een katholieke middelbare school werkt, 13.10.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.10. Brief van Alfons Pennoy met nieuwtjes uit Gent, onder meer over een te verwachten liberale nederlaag te Gent, 4.11.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 1.11. Brief van [?] met verontschuldigen omdat hij Hendrik Keurvels niet is gaan opzoeken te Bergen, 2.12.1874. Handschrift. 1 stuk (F).

2. BEROEPSLEVEN

2.1. Kranten

2.1.1. *Het Vlaamsche Volk*

- 2.1.1.1. Prospectus van het nieuwe weekblad *Het Vlaamsche Volk*, uitgegeven door de kunst- en letterkring Nederlands Toekomst. 1.10.1870. Typoscript. 1 stuk (N).

- 2.1.1.2. Kwitantie van F. Hage aan Jan Bouchery voor het drukken van de prospectus van *Het Vlaamsche Volk*, 10.10.1870. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.3. Overeenkomst tussen enerzijds F. Dullé-Plus, drukker, en anderzijds Jan Bouchery, Edward Blaes, Konstant Cornelis, Polydoor Dekens, Hendrik Keurvels en Frans Schatteman om *Het Vlaamsche Volk* te drukken, 11.4.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.4. Brief van Theophiel Coopman met het verzoek om zijn gedicht *Vaderlandsch Lied* in *Het Vlaamsche Volk* op te nemen, 9.7.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- Brief op rijm van Jan [?] vanuit vriendschappelijke belangstelling, en met de mededeling dat hij enkele stukken voor *Het Vlaamsche Volk* zal opsturen, 18.8.[1871]. Handschrift. 1 stuk (N).
Zie nr. 3.6.
- 2.1.1.5. Brief van F. Dullé-Plus aan Jan Bouchery over o.m. een mogelijke prijsverhoging voor het drukken van *Het Vlaamsche Volk*, 13.11.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.6. Brief van Maria Vanackere-Doolaeghe met de mededeling dat ze wegens ziekte geen artikels kan schrijven voor *Het Vlaamsche Volk*, terwijl ze ook de verdeeldheid onder de flaminganten aanklaagt, 29.11.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.7. Brief van F. Dullé-Plus aan Jan Bouchery betreffende een andere drukker voor *Het Vlaamsche Volk*, 12.12.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.8. Rekening van de inkomsten en uitgaven van *Het Vlaamsche Volk*, 1870-1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.9. Brief van August Michiels, voorzitter van het Willemsfonds Antwerpen, met een reactie op een lezersbrief in *Het Vlaamsche Volk* over het Antwerpse Willemsfonds, 2.2.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.10. Brief van Frits Smit Kleine met zijn mening over *Het Vlaamsche Volk* en het verzoek om er een artikel van hem in op te nemen, 18.2.1872. Met op de achterzijde een brief van Keurvels aan Zeno [?]. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.11. Brief van [?] met een reactie op een artikel in *De Vooruit* over *Het Vlaamsche Volk*, 7.3.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.12. Brief van [D. Leen Bemsbeke ?] over het stopzetten van *Het Vlaamsche Volk*, 18.3.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.13. Brief van Julius Hoste met zijn voorstel om de abonnees van het stopgezette *Het Vlaamsche Volk* nog enkele maanden gratis *De Zweep* toe te sturen, 20.3.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.14. Brief van Julius Hoste betreffende het bericht van Keurvels voor de abonnees van *Het Vlaamsche Volk*, dat in *De Zweep* zal worden opgenomen, 23.3.1872. Handschrift. 1 stuk (N).

- 2.1.1.15. Bericht van Hendrik Keurvels, namens de redactie, aan de abonnees van *Het Vlaamsche Volk*, betreffende het stopzetten van het weekblad en de tijdelijke overname van hun abonnement door *De Zweep*, 24.3.1872. Typoscript. 1 stuk (2 ex.) (N).
- 2.1.1.16. Brief van Maria Vanackere-Doolaeghe over o.m. het stopzetten van *Het Vlaamsche Volk*, 27.4.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.17. Concept van een brief aan Maria Vanackere-Doolaeghe met een antwoord op haar brief van 27 april, 29.4.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.18. Concept van *Mijn dagboek* van "Peer" (het pseudoniem van Hendrik Keurvels voor zijn wekelijks artikel in *Het Vlaamsche Volk*), 21.7.1872; 27.7.1872. Bevat kleine schetsen in de marges. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.19. Kwitantie van Léon de Busscher aan Hendrik Keurvels voor het drukken van *Het Vlaamsche Volk*, 1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.1.20. Brief van P. Thomas Holloway (Londen) met het verzoek om hem een exemplaar van *Het Vlaamsche Volk* op te sturen, 25.6.1873. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.2. De Zweep**
- 2.1.2.1. Brief van Julius Hoste met de vraag om in Gent een bijkomend verkooppunt te zoeken voor *De Zweep* en om inlichtingen over het Ledeganckbanket, s.d. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.2.2. Brief van Julius Hoste waarin hij uitlegt waarom een artikel van Hendrik Keurvels niet werd opgenomen in *De Zweep*, 25.6.[?]. Handschrift. 1 stuk (N).
- Brief van Julius Hoste met zijn voorstel om de abonnees van het stopgezette *Het Vlaamsche Volk* nog enkele maanden gratis *De Zweep* toe te sturen, 20.3.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
Zie nr. 2.1.1.13.
- 2.1.2.3. Brief van Jan [?] met reacties betreffende *De Zweep*, de Zetternamskring, Lodewijk De Vriese en de mogelijke bijdrage van Hendrik Keurvels aan *Het Volksbelang*, 20.6.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.2.4. Brief van K. Bogaerd-Ledeganck met een reactie op het artikel van Hendrik Keurvels in *De Zweep*, 2.10.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.2.5. Brief van Julius Hoste met het voorstel om een novelle van Hendrik Keurvels op te nemen in *De Zweep* en met de mededeling dat hij Keurvels als redacteur van *De Zweep* heeft ingeschreven op de lijst voor het gedenkteken Demol, 7.10.1874. Handschrift. 1 stuk (N).

2.1.3. De Eendracht

- 2.1.3.1. Brief van Vandeweghe met het verzoek om een artikel in *De Eendracht* op te nemen en een reactie op het feit dat zijn vorige artikels niet gepubliceerd zijn, 17.9.1869. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.2. Brief van [E. Hiel] met nieuwjaarswensen en de vraag om enkele van zijn verhalen te publiceren in *De Eendracht*, 3.1.1875. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.3. Brief van E. Todt met de factuur van de drukkosten voor *Recht voor de Vuist* en *De Eendracht*, 2.3.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.4. Brief van Jan Bouchery met het verzoek om de prospectus van *Geschiedenis van Lembeek* te mogen versturen met *De Eendracht*, 30.3.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.5. Brief van Edward Keurvels, neef van Hendrik Keurvels, met een reactie op diens artikel in *De Eendracht*, alsook betreffende de Vlaamse beweging, 17.4.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.6. Concept van een brief aan Delcroix met de vraag om tussen te komen bij de betaling van de toegekende staatstoelagen aan *De Eendracht*, 1.6.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.7. Brief van Zeno [?] waarin hij de functie van penningmeester van *De Eendracht* weigert, 10.6.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.8. Kwitantie van Michiels aan Hendrik Keurvels voor het drukken van *De Eendracht*, 25.7.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.9. Brief van J. van Beers met het verzoek om het exemplaar van *De Eendracht* betreffende o.m. de schilderijen van diens zoon, Jan Van Beers, op te sturen, 15.9.1876. Met een kwitantie van Lodewijk De Vriese aan Hendrik Keurvels, 2.1.1876. Handschrift. 2 stukken (N).
Beide stukken zitten aan elkaar gekleefd maar hebben hoogstwaarschijnlijk niets met elkaar te maken.
- 2.1.3.10. Brief van Alfons [Pennoy] waarin hij ontslag neemt uit de redactie van *De Eendracht*, 25.9.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.3.11. Brief van F. vanden Eede met een reactie op een artikel van Edward Keurvels in *De Eendracht* betreffende het stuk *Charlotte Corday* van Peter Benoit, 5.10.1876. Handschrift. 1 stuk (F).

2.1.4. Het Handelsblad van Brussel

- 2.1.4.1. Brief van J. Vermandel waarin Hendrik Keurvels gevraagd wordt als redacteur van *Het Handelsblad van Brussel*, 2.1.1877. Handschrift. 1 stuk (N).

- 2.1.4.2. Brief van J. Vermandel met een voorstel voor de formulering van de mededeling betreffende de abonnementen, 7.1.1877. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.4.3. Brief van J. Vermandel met het verzoek aan Keurvvels om een karikatuur te tekenen als illustratie bij zijn novelle, 9.1.1877. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.4.4. Brief van J. Vermandel met inlichtingen betreffende het inleveren van kopij voor *Het Handelsblad van Brussel* en de vraag om vooral politiek-economische bijdragen te schrijven, 12.1.1877. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.4.5. Brief van J. Vermandel betreffende problemen met Havermans, met het verzoek om meer kopijen voor *Het Handelsblad van Brussel* in te leveren en met de vraag om iemand te zoeken om het blad in Gent te verkopen, 22.1.1877. Handschrift. 1 stuk (N).

2.1.5. *Vaderland*

- 2.1.5.1. Brief van [een kamerlid?] met het verzoek om in het *Vaderland* een artikel te wijden aan een activiteit in Dadizele van de Laurentkring Vreugd en Deugd, 30.8.1910. Handschrift. 1 stuk (F).
Het betreft dezelfde afzender als nr. 2.1.5.4. en nr. 2.1.7.17.
- 2.1.5.2. Brief van G.D. Minnaert met het verzoek om een rechtzetting te publiceren op een artikel verschenen in het *Vaderland*, 17.12.1910. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.5.3. Brief van [een kamerlid?] over een verleende gunst in verband met het *Vaderland*, 10.11.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
Het betreft dezelfde afzender als nr. 2.1.6.1. en nr. 2.1.7.16.
- 2.1.5.4. Brief van [een kamerlid?] met een reactie op een kritiek van *De Gentenaar* over een artikel van hem, verschenen in het *Vaderland*, 18.2.1912. Handschrift. 1 stuk (F).
Het betreft dezelfde afzender als nr. 2.1.5.1. en nr. 2.1.7.17.

2.1.6. *Gazette van Gent*

- 2.1.6.1. Brief van [een kamerlid ?] met het verzoek om een artikel te publiceren in de *Gazette van Gent*, 11.12.1921. Handschrift. 1 stuk (F).
Het betreft dezelfde afzender als nr. 2.1.5.3. en nr. 2.1.7.16.
- 2.1.6.2. Concept van een brief aan Emile Verschueren met een reactie op diens artikel betreffende de Gentse liberale partij na de verkiezingen van november, verschenen in de *Gazette Van Gent*, 18.12.1921. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.6.3. Concept van een brief aan Paul Henen betreffende de *Gazette van Gent*, 20.12.[1921]. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.6.4. Brief van *La Flandre Libérale* betreffende het artikel van Emile Verschueren in de *Gazette van Gent*, 21.12.1921. Typoscript. 1 stuk (F).

- 2.1.6.5. Concept van een brief aan Boddaert, De Bast en Baertsoen en van een tweede brief aan Matton, met een reactie op het artikel van Verschuieren, verschenen in de *Gazette Van Gent*, 21.12.1921. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.7. Andere**
- 2.1.7.1. Brief van J. Cosyn met de vraag naar de reeds lang beloofde bijdragen voor *De Kunstbode*, 9.12.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- Brief van Jan [?] met reacties betreffende *De Zweep*, de Zetternamskring, Lodewijk De Vriese en de mogelijke bijdrage van Hendrik Keurvelds aan *Het Volksbelang*, 20.6.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
Zie nr. 2.1.2.3.
- 2.1.7.2. Brief van Frits Smit Kleine met het eventuele voorstel om samen een Noord- en Zuid-Nederlands tijdschrift op te richten, 27.3.1873. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.3. Brief van Frits Smit Kleine waarin hij Hendrik Keurvelds afraadt om opnieuw een wekelijks blad uit te geven, maar veeleer een driemaandelijks, 27.5.1873. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.4. Brief van A. Cosyn waarin hij vraagt waarom het laatste nummer van *De Vlaamsche Kunstbode* werd teruggestuurd, 2.2.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.5. Brief van H. Goossens waarin hij vraagt of Hendrik Keurvelds wil meewerken aan *Het Volksbelang*, 12.3.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.6. Brief van Alfons Pennoy betreffende o.m. de reacties op het nieuwe werk van Hendrik Keurvelds en de oprichting van het nieuwe Gentse weekblad *Jan Klopertop*, 9.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.7. Brief van [Callens?] waarin afspraken gemaakt worden voor het drukken van een krant, 23.12.1874. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.7.8. Brief van ridder de Schoutheete de Tervarent met een rechtzetting op een artikel dat verschenen is in *Het Liberaal Weekblad van St. Nikolaas*, 29.12.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.9. Brief van F. Dullé-Plus betreffende afspraken voor het drukken van het *Blad van Evergem* en het *Blad van Ledeberg en St.-Amandsberg*, 26.4.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.10. Brief van [J. de Canyios?] aan [Hendrik Keurvelds?] met het verzoek om een werk van zijn hand in de krant te plaatsen, 10.8.1887. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.7.11. Brief van Léon Hallet, advocaat, waarin hij vraagt om een artikel waarin dhr. Geerts geciteerd wordt, niet te publiceren, 16.12.1911. Handschrift. 1 stuk (F).

- 2.1.7.12. Brief van Arthur Buysse, advocaat, over een geschil tussen een Leuvens blad en Helleputte, 24.4.1912. Typoscript. 1 stuk (N).
- 2.1.7.13. Brief van Maurits Liesenborgh, *La Gazette de Hollande*, betreffende o.m. een bijdrage voor *Het Vaderland* en betreffende het fungeren als correspondent voor Nederland voor *La Meuse* en mogelijk ook voor *Het Laatste Nieuws*, 10.5.1912. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.1.7.14. Brief van Leon Van Hollebeke aan de voorzitter [Hendrik Keurvels?] over het stopzetten van de knipseldienst bij diverse kranten, 24.2.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.7.15. Brief van [*Journal de Mons*] waarin gemeld wordt dat ze de gevraagde nummers van de *Journal de Mons* niet kunnen opsturen omdat deze vernietigd zijn, 15.12.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.7.16. Brief van [een kamerlid?] waarin hij klaagt dat een eerste artikel van hem wel verschenen is, maar een tweede, dat het eerste vervolledigt, niet, 14.4.1921. Handschrift. 1 stuk (F).
Het betreft dezelfde afzender als in nr. 2.1.5.3. en nr. 2.1.6.1.
- 2.1.7.17. Brief van [een kamerlid?] met felicitaties voor een artikel in *La Flandre Libérale*, 26.11.1921. Handschrift. 1 stuk (F).
Het betreft dezelfde afzender als in nr. 2.1.5.1. en nr. 2.1.5.4.
- 2.1.7.18. Brief van Vanderstock betreffende een vergadering naar aanleiding van een artikel, verschenen in *Le Bien Public*, 1.10.1929. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.1.7.19. Brief van L. De Castillon aan [?] met het verzoek om een nota op te maken in verband met de houding van *De Vooruit* tijdens de bezetting, 2.10.1929. Handschrift. 1 stuk (N).

2.2. Boeken en publicaties

- 2.2.1. Brief van Maria Vanackere-Doolaeghe met o.m. een bedanking voor het toezenden van *Karel Van Mander* en opmerkingen over het feit dat de Vlaamse Bond te Brussel klerikalen op zijn kieslijst heeft gezet, 29.6.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.2.2. Brief van Frans Keurvels om het boek *Karel van Mander* te bestellen, 5.8.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.2.3. Brief van August De Schepper met een prijsofferte voor het drukken van een boek, 11.3.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.2.4. Brief van F. Dullé-Plus met een prijsofferte voor het drukken van een boek, 15.3.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.2.5. Brief van Julius Vuylsteke met het verzoek om een bijdrage te leveren voor het jaarboek 1875 van het Willemsfonds, 5.4.1874. Handschrift. 1 stuk (N).

- 2.2.6. Naamlijst, vermoedelijk met de intekenaars voor *Recht voor de Vuist!*, met een inschrijvingsbewijs voor dit boek, s.d. Handschrift. 2 stukken (N).
- 2.2.7. Brief van Theophiel van Haesendonck met zijn inschrijving voor het boek *Recht voor de Vuist!*, 14.5.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.2.8. Brief van Frits Smit Kleine met een bedanking voor het opsturen van *Recht voor de Vuist!* en zijn voornemen om voor een aantal bladen, o.m. *De Zweep*, een recensie te schrijven, 31.7.1874. Handschrift. 1 stuk (N).

2.3. Verenigingen

2.3.1. *De Zetternamskring*

- 2.3.1.1. Omzendbrief met een oproep om op 5.8.1870 deel te nemen aan de eerste vergadering van Vlaamsgezinden [de Zetternamskring] , 1.8.1870. Typoscript. 1 stuk (N).
- 2.3.1.2. Brief van Mostaerd om zijn afwezigheid op de volgende vergadering van de Zetternamskring uit te leggen, 18.8.1871. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.3. Statuten van de maatschappij Zetternamskring, 29.12.1871. Typoscript. 1 stuk (N).
- Brief van Maria Vanackere-Doolaeghe waarin ze de aan haar gewijde opdracht in een werk van Keurvels aanvaardt en betreffende het opsturen van enkele portretten, o.m. voor de Zetternamskring, 22.1.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
Zie nr. 3.7.
- Brief van Jan [?] met reacties betreffende *De Zweep*, de Zetternamskring, Lodewijk De Vriese en de mogelijke bijdrage van Hendrik Keurvels aan *Het Volksbelang*, 20.6.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
Zie nr. 2.1.2.3.
- 2.3.1.4. Concept van een brief aan het bestuur van de Zetternamskring om zich te verontschuldigen voor de vergadering, en met een aantal ideeën voor de toekomstige werking van de Kring, 13.12.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.5. Concept van een brief aan het bestuur van de Zetternamskring met zijn agenda-punten voor de volgende vergadering, , 9.5.1873. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.6. Brief van Julius Vuylsteke met de vraag naar de exacte formulering van het besluit dat stelt dat de Zetternamskring een vrijzinnig karakter en een liberale kleur aanneemt, 12.11.1873. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.7. Brief van Norbert Vrebos aan Hendrik Keurvels met het verzoek om diens ontslag uit de Zetternamskring terug in te trekken, 21.11.1873. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.8. Reclamebrochure voor het jaarboek van de Zetternamskring, 1873. Typoscript. 1 stuk (N).

- 2.3.1.9. Brief van Bernhart [?] met een reactie op het eerste toneelstuk van Keurvels, en met nieuws in verband met de Zetternamskring, 10.5.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.10. Brief van Alfons Pennoy over de verkiezing van Julius Vuylsteke in de Liberale Associatie en betreffende de activiteiten van de Zetternamskring, 31.5.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.11. Brief van Alfons Pennoy met o.m. de lijst van intekenaars voor de Zetternamskring, 21.6.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.12. Brief van Bernhart [?] met nieuws betreffende de Zetternamskring, 18.7.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.13. Brief van Zeno [?] met een bedanking voor het eetmaal aangeboden door de Zetternamskring, 22.7.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.14. Concept van een brief aan [Alfons Pennoy?] betreffende Keurvels' ontslag als erelid van de Zetternamskring, 9.9.1874 en concept van een tweede brief, o.m. betreffende een ingezonden stuk van Keurvels en de aankoop van literaire werken, 10.9.1874. Onvolledig handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.15. Concept van een brief aan [Alfons Pennoy?] waarin Keurvels uitlegt waarom hij ontslag neemt als erelid van de Zetternamskring, 11.9.1874. Onvolledig handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.16. Brief van K. Mestdagh waarin hij vraagt waarom Hendrik Keurvels ontslag neemt als erelid uit de Zetternamskring, 12.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.17. Brief van K. Mestdagh waarin hij meldt dat het ontslag van Hendrik Keurvels aanvaard wordt en hij vraagt om de verslagboeken van Nederlands Toekomst te bezorgen aan de Zetternamskring, 19.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.18. Brief van Alfons Pennoy over de reactie van de Zetternamskring betreffende de redenen van het ontslag van Hendrik Keurvels en betreffende de aankoop van literaire werken, 20.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.19. Brief van J. De Bast betreffende het jaarboek 1875 van de Zetternamskring, 9.11.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.1.20. Kwitantie van de penningmeester van de Zetternamskring aan Hendrik Keurvels voor de betaling van zes maanden lidgeld, 16.2.1877. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.2. *Nederlands Toekomst***
- 2.3.2.1. Omzendbrief van Hendrik Keurvels en Lodewijk de Vriese aan de leden van Nederlands Toekomst om hen uit te nodigen voor de wekelijkse vergaderingen, s.d. Typoscript. 1 stuk (N).

- 2.3.2.2. Brief van Adolf [?], vereniging De Vlaamsche Liedertafel (Gent), aan de bestuursleden van Nederlands Toekomst om zich te verontschuldigen dat zij niet kunnen deelnemen aan de verbroederingsmaaltijd met de Vlaamsgezinden van Assenede, 14.11.1870. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.2.3. Ontslagbrieven van verschillende leden van Nederlands Toekomst, 20.3.1871 - 14.11.1871. Handschrift. 1 omslag (N).
- Brief van K. Mestdagh waarin hij meldt dat het ontslag van Hendrik Keurvels uit de Zetternamskring aanvaard wordt en hij vraagt om de verslagboeken van Nederlands Toekomst te bezorgen, 19.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
Zie nr. 2.3.1.17.

2.3.3. *Andere*

- 2.3.3.1. Brief van Imbrouck en Bruyneel met de mededeling dat Hendrik Keurvels benoemd is tot briefwisselend lid van de Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid en Wetenschappen, 14.3.1874, met op de achterzijde het concept van het antwoord van Hendrik Keurvels. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.3.2. Brief van het Willemsfonds Gent met een bedanking aan Hendrik Keurvels voor zijn voordracht en een afwijzing van zijn voorstel om een tentoonstelling te organiseren, 25.3.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.3.3. Brief van Edward Michels waarin hij het aanbod van Hendrik Keurvels aanvaardt, om voor de kring Taal en Vrijheid van Aalst een voordracht te houden, 14.12.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.3.3.4. Brief van het Gentse Willemsfonds met het verzoek aan Hendrik Keurvels om als spreker op te treden, 13.10.1910. Typoscript, met ingevuld handschrift. 1 stuk (N).

2.4. **De Algemene Belgische Persbond, Afdeling Vlaanderen**

2.4.1. *Algemene stukken*

- 2.4.1.1. Brief van [?] aan [?] over gratis tramabonnementen voor de Antwerpse kranten, s.d. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.2. Concept van een omzendbrief [?] betreffende de binnen de Persbond opgerichte Cercle des études littéraires, artistiques, scientifiques et sociales, s.d. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.3. Resolutie betreffende de prerogatieven van de voorzitter van de Algemene Persbond, goedgekeurd door het algemeen bestuur van 10.10.[?]. s.d. Kopie. Typoscript. 1 stuk (F).

- 2.4.1.4. Convocatiebrief voor de algemene vergadering van de Algemene Persbond te Brussel op 28.2.1909. Typoscript met aantekeningen in handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.5. Rekeninguittreksel van de Persbond, 30.6.1912. Typoscript, ingevuld in handschrift. 1 stuk (F).
- Convocatiebrief voor de algemene vergadering van de Algemene Persbond in april 1913 te Gent, met een bezoek aan de terreinen van de Wereldtentoonstelling in de namiddag, 4.4.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
Zie nr. 2.4.2.31.
- 2.4.1.6. Brief van E. Neut aan Karel Lybaert betreffende het feit dat hij zich als voorzitter van het Perscomité van de Wereldtentoonstelling in Gent regelmatig wil laten vervangen door Karel Lybaert, ondervoorzitter van dit Comité, 4.5.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.7. Jaarverslag van de Persbond over 1918. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.8. Brief van Herman Dumont aan Karel Lybaert over enkele discussiepunten bij de volgende vergadering van het algemeen bestuur van de Algemene Persbond, 13.2.1919. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.9. Brief van Guillaume De Zaine, redacteur van *Burgerwelzijn*, aan [?] over zijn kandidatuur om lid te worden van de Persbond, 1.12.1919. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.10. Brieven betreffende Arthur Mahy, redacteur van *Le Carillon*, met een persknipsel betreffende de uitgereikte onderscheidingen aan journalisten, s.d.; 18.10.1919; 3.12.1919. Handschrift; Typoscript. 3 stukken (N,F).
- 2.4.1.11. Pamflet van de Persbond betreffende de rechten van hun leden, [1919]. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.12. Brief van Eduard Patris aan Karel Lybaert met het verzoek om foto's van de vernoemde personen op te sturen, 2.1.1920. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.13. Brief van Herman Dons aan [?] met de uitnodiging voor de vergadering van het algemeen bestuur van de Algemene Persbond op 31.1.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.14. Brief van Eduard Patris aan Karel Lybaert betreffende genomen beslissingen op een vergadering van de Algemene Persbond, in afwezigheid van Karel Lybaert, 3.2.1920. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.15. Brief van Eduard Patris aan [Karel Lybaert] betreffende de voorbereidingen voor de algemene vergadering van de Algemene Persbond op 14.3.1920, 12.2.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.16. Brief van Eduard Patris aan Karel Lybaert betreffende de toekenning van het erelidmaatschap van de Persbond, 12.2.1920. Handschrift. 1 stuk (F).

- 2.4.1.17. Brief van Guillaume De Zaine, redacteur van *Burgerwelzijn*, aan [Karel Lybaert] over zijn herhaald verzoek om lid te worden van de Persbond, 16.2.1920. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.18. Brief van Guillaume De Zaine, redacteur van *Burgerwelzijn*, aan Karel Lybaert over de nodige inspanningen die hij moet doen om lid te worden van de Persbond en over de huidige toestanden in de Brugse perswereld, 21.2.1920. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.19. Brief van Herman Dons aan [?] met de uitnodiging voor de vergadering van het algemeen bestuur van de Algemene Persbond op 25.2.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.20. Brief van Fernand Bernier aan [Karel Lybaert] bij het dossier over Pierre Huybrechts (het dossier zelf ontbreekt), 21.2.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.21. Brief van Herman Dons aan [Karel Lybaert] betreffende de voorbereidingen voor de algemene vergadering van de Algemene Persbond op 14.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.22. Convocatiebrief voor de algemene vergadering van de Algemene Persbond op 14.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.23. Besluit van de Algemene Persbond betreffende de zondagsrust voor journalisten, genomen op de algemene vergadering van 14.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.24. Brief van R[enaat] Martens aan de voorzitter van het Syndicaat der Dagblad-schrijvers over zijn kandidatuur om lid te worden van het Syndicaat, 3.3.1920. Typoscript. 1 stuk (N).
- 2.4.1.25. Brief van Eduard Patris aan [?] betreffende het agendapunt over de zondagsrust voor journalisten op de algemene vergadering van de Algemene Persbond op 14.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.26. Brief van Guillaume De Zaine aan Karel Lybaert over zijn kandidatuur om lid te worden van de Persbond, 5.3.1920. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.27. Brief van Herman Dons aan [?] met de uitnodiging voor de vergadering van het algemeen bestuur van de Algemene Persbond op 13.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.28. Brief van Eduard Patris aan [?] met de vraag om mee te werken aan de organisatie van een huldiging van Gustave Hervé, 11.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.29. Brief van Eduard Patris aan [?] over de gevraagde reductiekaarten, 12.3.1920. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.30. Brief van Camille Verhé aan [Karel Lybaert] over zijn reductiekaart voor de spoorwegen, 12.3.1920. Handschrift. 1 stuk (F).

- 2.4.1.31. Brief van A[rmold] Vander Haeghen aan Karel Lybaert met het verzoek om een rectificatie van Vander Poorten, eigenaar-uitgever van de *Gazette van Gent*, te publiceren in het jaarboek van de Persbond, 28.3.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.32. Brief van Eduard Patris aan Karel Lybaert om een nagekeken ledenlijst terug te zenden, 30.3.1920. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.33. Brief van Paul De Visch aan Karel Lybaert over de lonen en de verzekering van het redactiepersoneel bij *De Vooruit*, 10.7.1920. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.34. Brief van Eduard Patris aan Karel Lybaert betreffende de aanvragen bij de spoorwegen van reductiekaarten voor journalisten, 2.9.1920. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.35. Agenda [?] van de vergadering van de Persbond op 22.12.1921. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.36. Overlijdensbericht van Karel Lybaert, 29.8.1922. 1 stuk (N).
- 2.4.1.37. Convocatiebrief voor de algemene vergadering van de Persbond te Gent op 22.10.[1922]. Typoscript. 1 stuk (N/F).
- 2.4.1.38. Brief van A[lphonse] Van Overbeke om zich te verontschuldigen voor de algemene vergadering van de Persbond van 22.10.1922, met een overzicht van de katholieke kandidaten voor het bestuur, 20.10.1922. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.39. Brief van Leon Van Hollebeke om zich te verontschuldigen voor de algemene vergadering van de Persbond van 22.10.1922. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.40. Brief van Paul De Visch aan de Algemene Vergadering van de Persbond, met zijn mening over de huidige gang van zaken in deze vereniging, 21.10.1922. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.41. Brief van J[oseph] De Clercq om zich te verontschuldigen voor de algemene vergadering van de Persbond van 22.10.1922, met een overzicht van zijn kandidaten voor het nieuwe bestuur en met het verzoek om een vraag betreffende het verlenen van een 13de maand voor de redacteurs van de *Gazette van Gent*, voor te lezen op de algemene vergadering, 22.10.1922. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.42. Brief van G. Balthazar, *Vooruit*, waarin hij de hem aangeboden plaats in het bestuur van de Persbond weigert, 23.10.1922. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.43. Brief van R. Vercammen, *Vooruit*, met zijn verontschuldigen voor zijn afwezigheid op de algemene vergadering van de Persbond en zijn weigering om ondervoorzitter te worden, 23.10.1922. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.44. Brief van de voorzitter van de Persbond, afd. Brussel, om het bestuur van de Persbond, afd. Vlaanderen, uit te nodigen om hen op 19 en 20 november te vergezellen naar Parijs, op uitnodiging van de Association de la presse republicaine, 3.11.1922. Handschrift. 1 stuk (F).

- 2.4.1.45. Brief van Paul Henen met de mededeling dat Verstraete Keurvels zal vergezellen naar Parijs, 7.11.1922. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.46. Brief van Camille Verhé met de bevestiging van de datum voor een algemene vergadering en het voorstel om dezelfde dag te vergaderen voor de Floraliën, 8.11.1922. Typoscript. 1 stuk (N).
- 2.4.1.47. Brief van Albert Bouchery, *Le Carillon*, aan Georges Verstraete over de aanvraag van een reductiekaart bij de spoorwegen in naam van Henri Brocka, 9.11.1922. Met bijgevoegde pasfoto. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.48. Brief van L. Claeys, *Journal de Bruges*, over de aanvraag van een reductiekaart bij de spoorwegen in naam van dhr. Goffin, 13.12.1922. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.49. Brief van Henri Brocka, *Le Carillon*, aan Georges Verstraete met inlichtingen over zijn houding tegenover de Duitsers tijdens de Eerste Wereldoorlog, 16.12.1922. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.50. Rekeninguittreksel van de Persbond, van 31.12.1922. Typoscript, ingevuld in handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.1.51. Brief van Victor Carpentier met de mededeling dat de gevraagde 13de maand voor de redacteurs van de *Gazette van Gent* geweigerd is, 2.1.1923. Typoscript. 1 stuk (N).
- 2.4.1.52. Brief van de directeur van het tramwezen te Gent over gratis tramabonnementen voor Hendrik Keurvels en een medewerkster, 4.1.1923. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.53. Brief van M. Matton, *Gazette van Gent*, met de mededeling dat het incident Meyer niet op de agenda van de afdeling Vlaanderen moet gebracht worden, 17.2.1923. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.1.54. Brief van L. Claeys, *Journal de Bruges*, met een overzicht van geschikte horeca-zaken om een vergadering van journalisten te beleggen, 27.2.1923. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.55. Brief van L. Claeys met eventuele kandidaat-leden en betreffende het voorstel Elleboudt, 23.8.1924. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.1.56. Brief van Vandevoorde betreffende gevraagde inlichtingen waarop nog even gewacht moet worden, 13.9.1929. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2. *De Wereldtentoonstelling te Gent in 1913***
- 2.4.2.1. Brief van Alphonse Ooms aan Karel Lybaert betreffende het toezenden van twee persvrijkaarten voor de Wereldtentoonstelling te Brussel in 1910, en waarmee zijn vrouw en kinderen 50% reductie kunnen krijgen, 26.4.1910. Typoscript. 1 stuk (F).

- 2.4.2.2. Brief van P. Hecq aan Karel Lybaert waarbij hij hem onder druk zet om een eerste persmededeling te doen betreffende de Wereldtentoonstelling te Gent in 1913, 28.6.1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.3. Brief van P. Hecq aan Karel Lybaert met instructies voor de prijsonderhandelingen met de kranten betreffende de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 4.7.1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.4. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert betreffende de toegang van journalisten tot de werven van de Wereldtentoonstelling, 6.7.1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.5. Brief van de directeur van de *Gazette de Charleroi* aan Karel Lybaert waarbij hij mededeelt dat hij geen berichten over de Wereldtentoonstelling wenst te publiceren, 7.7.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.6. Brief van Hadelin Desguin, directeur van *Le Hainaut*, aan Karel Lybaert betreffende de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling te Gent en met de bepalingen van het contract voor de Wereldtentoonstelling te Luik, 14.7.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.7. Brief van de redactiesecretaris van *L'Echo de l'Industrie* aan Gustave Abel met het verzoek om de Wereldtentoonstelling te mogen becommentariëren, 14.7.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.8. Brief van P. Hecq aan Karel Lybaert betreffende de onderhandeling met de kranten van L'Impasse de la Fidélité over de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 20.7.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.9. Brief van Eugène [Coppin?], *Le XXe Siècle*, aan Karel Lybaert met opmerkingen bij de opgestelde overeenkomst betreffende de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 21.7.1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.10. Brief van [P. Hecq] aan Karel Lybaert met opmerkingen betreffende de gebrekkige communicatie en betreffende de onderhandelingen met de kranten, 24.7.1911. Onvolledig typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.11. Brief van Octave Maus, directeur van *L'Art Moderne*, aan [Karel Lybaert] waarin hij toestemt om berichten over de Wereldtentoonstelling te publiceren, 26.7.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.12. Brief van Marcel Wyseur aan Karel Lybaert met een overzicht van de kranten die al hebben ingestemd met het publiceren van berichten betreffende de Wereldtentoonstelling, 4.8.1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.13. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert betreffende persvrijkaarten voor de Gentse journalisten die verslag uitbrengen over de Wereldtentoonstelling, 5.8.1911. Typoscript. 1 stuk (F).

- 2.4.2.14. Brief van P. Hecq aan Karel Lybaert met het verzoek om nog meer kranten te zoeken die willen berichten over de Wereldtentoonstelling en om de boekhouding hiervan beter bij te houden, 5.8.1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.15. Blanco contract met de kranten betreffende de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 1911. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.16. Kwitantie van de kas van de afdeling Publiciteit van de Wereldtentoonstelling aan Karel Lybaert, 10.8.1912. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.2.17. Brief van Karel Lybaert en Jules De Bruyne-Miry aan de directie van de Wereldtentoonstelling betreffende persvrijkaarten voor leden van de Persbond en reductiekaarten voor hun vrouw en kinderen, en met de vraag welk paviljoen ter beschikking zal staan van de Persbond, 19.9.1912. Typoscript. Doorslag. 1 stuk (F).
- 2.4.2.18. Brief van Joseph Casier aan de Persbond betreffende de toekenning van de persvrijkaarten aan leden van de Persbond en reductiekaarten voor hun vrouw en kinderen, en betreffende een persruimte op de Wereldtentoonstelling, 28.9.1912. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.19. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert met het verzoek om ervoor te zorgen dat de Gentse dagbladen dagelijks een bericht over de Wereldtentoonstelling op de voorpagina plaatsen, 1.10.1912. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.20. Brief van Karel Lybaert, Jules De Bruyne-Miry en Philippe De Munnynk, Persbond, aan de directie van de Wereldtentoonstelling over de toekenning van de persvrijkaarten voor de leden van de Persbond en een reductie voor hun familieleden, 14.10.1912. Typoscript. Doorslag. 1 stuk (F).
- 2.4.2.21. Brief van Karel Lybaert aan Joseph Casier betreffende zijn vraag om ervoor te zorgen dat de Gentse dagbladen dagelijks een bericht over de Wereldtentoonstelling op de voorpagina plaatsen, 14.10.1912. Typoscript. Doorslag. 1 stuk (F).
- 2.4.2.22. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert waarin hij persvrijkaarten voor de leden van de Persbond en reductie voor hun familieleden belooft, 26.10.1912. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.23. Brief van de directeur van het tramwezen te Gent aan Karel Lybaert over gratis abonnementen voor de Gentse leden van de Persbond die correspondent zijn voor een niet-Gents dagblad, 14.11.1912. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.24. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert betreffende o.m. de persruimte op de Wereldtentoonstelling, 31.12.1912. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.25. Brief van de directeur van het tramwezen te Gent aan Karel Lybaert betreffende gratis abonnementen voor de Gentse leden van de Persbond die correspondent zijn voor een niet-Gents dagblad, 8.1.1913. Typoscript. 1 stuk (F).

- 2.4.2.26. Brief van Karel Lybaert aan Joseph Casier met o.m. wensen voor een goed welslagen van de Wereldtentoonstelling, 10.1.1913. Typoscript. Doorslag. 1 stuk (F).
- 2.4.2.27. Contract tussen de Persbond en *Saison d'Ostende* betreffende de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 3.3.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.28. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert met praktische richtlijnen voor het uitreiken van de persvrijkaarten aan de leden van de Persbond, en het bekomen van reductie voor hun vrouw en kinderen, 20.3.1913. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.2.29. Omzendbrief van Karel Lybaert met de praktische richtlijnen voor het bekomen van reductie voor de vrouw en kinderen van de leden van de Persbond, 26.3.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.30. Brief van *La Vieille Flandre* aan Karel Lybaert betreffende een gratis abonnement op *La Vieille Flandre* voor de leden van de Persbond, 2.4.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.31. Convocatiebrief voor de algemene vergadering van de Algemene Persbond in april 1913 te Gent, met een bezoek aan de terreinen van de Wereldtentoonstelling in de namiddag, 4.4.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.32. Omzendbrief van Karel Lybaert betreffende de gratis toegang tot de Floraliën voor de leden van de Persbond, afd. Vlaanderen, en familieleden, 19.4.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.33. Omzendbrief van Karel Lybaert betreffende de gratis toegang tot de Floraliën voor alle leden van de Persbond, 19.4.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- Brief van E. Neut aan Karel Lybaert betreffende het feit dat hij zich als voorzitter van het Perscomité van de Wereldtentoonstelling in Gent regelmatig wil laten vervangen door Karel Lybaert, ondervoorzitter van dit Comité, 4.5.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
Zie nr. 2.4.1.6.
- 2.4.2.34. Brief van de directeur van het tramwezen te Gent aan Karel Lybaert met de melding dat twee personen van de Persbond geen gratis tramabonnement kunnen krijgen, 19.6.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.35. Brief van [J. Degeynst?] aan Karel Lybaert betreffende een misverstand over de overnachting van Engelse journalisten in een hotel te Gent, 17.11.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.36. Brief van Karel Lybaert aan Victor Delvaux, *l'Ami de l'Ordre*, met de vraag of journalisten in Namen en Henegouwen gratis het openbaar vervoer mogen gebruiken, 20.11.1913, met antwoord van Victor Delvaux, s.d.. Handschrift. 2 stukken (F).

- 2.4.2.37. Brief van Joseph Demarteau, *Gazette de Liège*, aan [Karel Lybaert] over de gratis tramabonnementen van de Luikse journalisten, 24.11.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.38. Brief van P. Hecq aan Karel Lybaert betreffende de afrekeningen van de Wereldtentoonstelling, o.m. betreffende de betaling van de kranten, 1.12.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.39. Brief van de directie van *L'Avenir de Luxembourg* aan [Karel Lybaert] om hem te herinneren aan een nog te betalen bedrag voor de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 11.12.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.40. Losse notitie met het bedrag dat P. Hecq nog moet bezorgen voor 15.12.1913, s.d. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.41. Brief van Hadelin Desguin, *Le Hainaut*, aan [?] betreffende de reden waarom hij niet alle gevraagde kranten kan bezorgen, 16.12.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.42. Brief van A. de Broqueville, S.A. Concordia (o.m. *Le XXe Siècle*), aan Karel Lybaert met de vraag om het resterende bedrag voor de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling te betalen, 16.12.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.43. Brief van A. Sentin aan [Karel Lybaert] betreffende de kwitantie van *L'Art Moderne* voor de laatste betaling voor de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 17.12.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.44. Brief van A. Sentin, *L'Art Moderne*, aan [Karel Lybaert] betreffende de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 18.12.1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.45. Brief van Joseph Casier aan Karel Lybaert betreffende een som geld die de Persbond nog zal ontvangen van het bestuur van de Wereldtentoonstelling, 20.12.1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.46. Dienstnota van de Persbond aangaande de boekhouding, 1913. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.2.47. Blanco standaardbrief van de Persbond betreffende de betalingen voor de berichtgeving over de Wereldtentoonstelling, 1913. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.2.48. Rekening van de inkomsten en uitgaven van de Persbond betreffende de Wereldtentoonstelling, 18.4.1914. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3. *Het hulpfonds voor werkloze journalisten tijdens de Eerste Wereldoorlog***
- 2.4.3.1. Brief van Joseph Van Hoorde aan [Karel Lybaert] met een verslag van de algemene vergadering van de Mutualistische Maatschappij van de Persbond, 9.6.1911. Handschrift. 1 stuk (N).

- 2.4.3.2. Brief van de Mutualistische Maatschappij van de Persbond betreffende het hulpfonds voor werkloze journalisten, met de vraag om de namen door te geven van de personen die daarvoor in aanmerking komen, 10.11.1914. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.3.3. Brief van Remy Geerts aan [Karel Lybaert] met de vraag of het hulpfonds een som geld kan voorschieten, 18.11.1914. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.4. Brief van Joseph Van Hoorde aan [Karel Lybaert] met het verzoek om een toelage van het hulpfonds te mogen ontvangen, 26.11.1914. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.3.5. Brief van Jules De Bruyne-Miry aan Karel [Lybaert] waarin hij zijn volledige steun betuigt aan het initiatief van het hulpfonds, 1.12.1914. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.6. Brief van Herman Dumont aan [Karel Lybaert] betreffende de vastgelegde toelagen en de voorwaarden om te genieten van steun van het hulpfonds, 13.12.1914. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.7. Brief van Achille Boterdaele aan Karel [Lybaert] met het verzoek om een toelage van het hulpfonds te mogen ontvangen, 2.1.1915. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.8. Brief van Remy Geerts aan [Karel Lybaert] betreffende zijn vroegere inkomsten bij *La Métropole*, 8.1.1915. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.3.9. Brief van Herman Dumont aan Karel Lybaert over o.m. de verhoogde toelagen van het hulpfonds voor de maand januari, 8.1.1915. Handschrift. Met een handgeschreven kopie van deze brief. 2 stukken (F).
- 2.4.3.10. Brief van Herman Dumont met opmerkingen in verband met de toegekende toelagen van het hulpfonds, 4.2.1915. Handschrift. Met een handgeschreven kopie van deze brief. 2 stukken (F).
- 2.4.3.11. Brief van Herman Dumont aan Karel Lybaert betreffende de uitbetaling van toelagen met terugwerkende kracht, 2.4.1915. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.12. Brief van een redacteur van *De Gentenaar* aan de Persbond met het verzoek tot een lening van vijftig frank uit de bondskas voor de aankoop van kolen, 29.9.1915. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.3.13. Brief van Herman Dumont aan Karel Lybaert betreffende o.m. een verhoging van de toelage, 29.10.1915. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.14. Kwitantie van de Persbond aan advocaat Verbessem betreffende een betaling ten gunste van juffrouw Poppe, 26.11.1915. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.15. Nota van [Herman Dumont] voor de Persbond met opmerkingen over de laatste ingediende rekeningen aangaande de uitbetalingen door het hulpfonds, 25.12.1915. Handschrift. 1 stuk (F).

- 2.4.3.16. Kwitantie van [?] aan Karel Lybaert betreffende een betaling ten gunste van dhr. Neut, 25.2.1916. Handschrift. 1 stuk (N/F).
- 2.4.3.17. Brief van [Herman Dumont] aan [?] met opmerkingen over een toegestuurde nota betreffende de uitbetalingen van het hulpfonds, 24.3.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.18. Brief van Remy Geerts aan [Karel Lybaert] met het verzoek om geld te lenen voor de speciale zorgen van zijn dochter, 4.4.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.19. Brief van Herman Dumont aan [?] met opmerkingen over de hem toegestuurde boekhoudkundige stukken betreffende de uitbetalingen van het hulpfonds, 12.4.1916. Handschrift. Met een handgeschreven kopie van deze brief. 2 stukken (F).
- 2.4.3.20. Kwitantie van Madeleine Van Hoorde aan de Persbond betreffende een betaling voor de begrafenis van Joseph Van Hoorde, 4.7.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.21. Brief van Herman Dumont aan [?] betreffende de rechtzetting van vergissingen bij sommige uitbetalingen en betreffende de melding dat Joseph De Clercq zijn inschrijvingsgeld als lid van de Mutualistische Maatschappij van de Persbond nog moet betalen, 29.8.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.22. Brief van Herman Dumont aan [?] over de verhoging van de toelagen van het hulpfonds, 26.10.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.23. Brief van Herman Dumont aan [?] met de berekening van nog te betalen toelagen van het hulpfonds, 24.12.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.24. Nota van [Herman Dumont] met een overzicht van de recente uitbetalingen door het hulpfonds, en in bijlage een rekening van het hulpfonds, 1916. Handschrift. 2 stukken (F).
- 2.4.3.25. Brief van René Debruyne aan Karel Lybaert met de mededeling dat zijn toelage van het hulpfonds overbodig is geworden, 16.2.1917. Handschrift. 1 stuk (N).
- 2.4.3.26. Brief van Herman Dumont aan [Karel Lybaert] met de mededeling dat hij zich grotendeels akkoord verklaart met een voorgestelde repartitie, 29.3.1917. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.3.27. Brief van Herman Dumont aan [Karel Lybaert] betreffende de uitbetalingen van het hulpfonds, 28.6.1917. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.3.28. Brief van Herman Dumont aan [Karel Lybaert] betreffende een verhoging van de toelagen van het hulpfonds, 29.11.1917. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.3.29. Brief van Herman Dumont aan [Karel Lybaert] met het verzoek om de vorige brieven met berekeningen betreffende de toelagen van het hulpfonds te bevestigen, 19.12.1917. Typoscript. 1 stuk (F).

- 2.4.3.30. Brief van Herman Dumont aan [Karel Lybaert] betreffende de gewijzigde situatie van twee personen die een toelage van het hulpfonds ontvingen, 9.6.1918. Typoscript. 1 stuk (F).
- 2.4.3.31. Brief van Herman Dumont betreffende de berekeningen van de toelagen van het hulpfonds, [ca. 1.7.1918]. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.32. Brief van [Herman Dumont] aan [Karcher?] over de verhoging van de toelagen van Geerts, 18.7.1918. Handschrift. 1 stuk (F).
- 2.4.3.33. Berekeningen van de uitgaven van het hulpfonds te Gent en Brugge, s.d. Handschrift. 1 stuk (F).

3. DIVERSEN

- 3.1. Brief van [Pellat], Association Libérale Constituelle (Grondwettelijke Liberale Vereniging), met de vraag om hem bij diverse gelegenheden te vervangen, s.d. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.2. Brief van Vanderdonckt met gegevens over de werking en de nieuwe naam van de Société Philanthropique La Fraternité, voortaan Société Symphonique, s.d. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.3. Concept van een brief aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers over het feit dat een legeroverste soldaten verbiedt om burgerlijke begrafenis bij te wonen, s.d. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.4. Brief van Zeno [?] met enkele vragen uit vriendschappelijke belangstelling, s.d. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.5. Concept van een brief aan [?] in naam van Z. Van Autrijve, vnl. betreffende Lodewijk De Vriese, s.d. Onvolledig handschrift. 1 stuk (N).
- 3.6. Brief van Edward Keurvels met een reactie op een in de *Berliner Zeitung* verschenen brief, s.d. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.7. Brief op rijm van Jan [?] vanuit vriendschappelijke belangstelling, en met de mededeling dat hij enkele stukken voor *Het Vlaamsche Volk* zal opsturen, 18.8.[1871]. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.8. Brief van Maria Vanackere-Doolaeghe waarin ze de aan haar gewijde opdracht in een werk van Keurvels aanvaardt en betreffende het opsturen van enkele portretten, o.m. voor de *Zetternamskring*, 22.1.1872. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.9. Brief van Frits Smit Kleine met enkele kritische beschouwingen bij de Vlaamse Beweging, 8.2.1873. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.10. Brief van Maurits Nowé waarin hij klaagt dat er geen Nederlands gesproken wordt in Brussel, 19.11.1873. Handschrift. 1 stuk (N).

- 3.11. Brief van [?] met het verzoek om een verschuldigd bedrag snel terug te betalen wegens geldnood, 18.9.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.12. Wissel op naam van Hendrik Keurvels, 12.10.1874. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.13. Brief van Alfons Pennoy over de strijd tussen de progressisten en de doctrinairen in de Gentse Liberale Associatie, en over de oprichting van de Cercle Progressiste, 26.11.1874. Handschrift. 2 stukken (N).
- 3.14. Brief van T. Lobel, secretaris van het Fanfaren- en Leesgenootschap in Ooike, met het verzoek om deel uit te maken van de jury van een wedstrijd voor welsprekendheid, 4.1.1875. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.15. Brief van Alfons Pennoy met het verzoek om enkele documenten op te sturen, 21.2.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.16. Brief van Lucien Gombault over o.m. de klerikale sfeer te Sint-Truiden, 12.4.1876. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.17. Brief van Alfons Pennoy over zijn aangevraagde overplaatsing naar een betaalschool en zijn aanvraag om lid te worden van de Société Callier, 25.4.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.18. Brief van [Pellat] met het verzoek om hem twee dagen te vervangen bij de *Flandre Libérale*, 9.9.1876. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.19. Brief van G. Crombé met het voorstel om een schuld te vereffenen, 14.11.1876. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.20. Brief van Hipp. Callier, *Flandre Libérale*, met het verzoek om Keurvels te ontmoeten, 19.11.1882. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.21. Brief van Alfons Pennoy met het verzoek om aanwezig te zijn op de vergadering van de Ziekenbeurs Den Vrijheid, 12.3.1894. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.22. Brief van Maurits Boudaut, Liberale Grondwettelijke Vereniging van Gent, waarin hij oproept om mee te werken aan de kiescampagne van de liberale partij. Met het concept van de brief waarin Hendrik Keurvels zijn medewerking bevestigt, 15.4.1908. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.23. Brief van [J. Vandervorst?] om Hendrik Keurvels te bedanken voor bewezen diensten, 23.12.1910. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.24. Brief van Eduard Declercq met het verzoek om de strategie van de liberalen op het platteland te bespreken als voorbereiding op de verkiezingen van het volgende jaar, 26.12.1910. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.25. Brief van Ferdinand Feyerick, Cercle Commercial et Industriel de Gand, met een reactie op een uitlating van Hendrik Keurvels, 20.5.1911. Handschrift. 1 stuk (F).

- 3.26. Brief van Ferdinand Feyerick met een bedanking voor de brochure aangaande de schoolwet en met de vraag om deze te verspreiden aan de uitgang van zijn fabriek, 22.5.1911. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.27. Brief van Jules De Bruyne-Miry aan Camille [Verhé?] met een vraag betreffende de aankoop van watten voor de ziekte van zijn zoon, en met enkele opmerkingen betreffende de Persbond, 11.9.1916. Handschrift. 1 stuk (F).
- 3.28. Krantenknipsel *De nieuwste ontdekking* met commentaar op de al dan niet Vlaamsgezindheid van Hendrik Keurvels, [na 8.7.1923]. 1 stuk (N).
- 3.29. Kwitantie voor de betaling van behangpapier aan F. Martin, 1.8.1931. Handschrift. 1 stuk (N).
- 3.30. Kladaantekening met het adres en telefoonnummer voor een verhuishwagen, s.d. Handschrift. 1 stuk (N).

4. JULES KEURVELS

- 4.1. Losse stukken betreffende de legercarrière van Jules Keurvels, 1912-1921. Bevat 2 foto's. 1 omslag (N).
- 4.2. Brief van Albert Devèze, ministerie van Nationale Defensie, aan Jules Keurvels over de mogelijkheid om hem weer toe te laten in het leger, 11.11.1921. Handschrift. 1 stuk (F).
- 4.3. Brief van majoor A. Duvivier aan Jules Keurvels met een bedanking voor overgemaakte inlichtingen, 12.6.1923. Typoscript. 1 stuk (F).
- 4.4. Brief van luitenant-kolonel A. Merzbach aan Jules Keurvels met het verzoek om een verslag op te stellen van de operaties onder diens bevel (vnl. van 22 tot 25.8.1914) bij de verdediging tegen de Duitse inval, teneinde een nauwkeurige historische reconstructie te kunnen maken, 15.6.1923. Typoscript. 1 stuk (F).
- 4.5. Brief van kolonel P. Giron aan Jules Keurvels met het verzoek om de documenten betreffende de operaties onder diens bevel in augustus 1914, op te sturen naar het ministerie van Nationale Defensie, 26.6.1923. Typoscript. 1 stuk (F).
- 4.6. Brief van majoor A. Duvivier aan Jules Keurvels met het herhaald verzoek om de documenten betreffende de operaties onder diens bevel in augustus 1914, op te sturen naar het ministerie van Nationale Defensie, 9.7.1923. Typoscript. 1 stuk (F).